
Istungidokument

B9-0139/2024

19.2.2024

ETTEPANEK VÕTTA VASTU LIIDU ÕIGUSAKT

vastavalt kodukorra artikli 47 lõikele 2

Euroopa rohelisest kokkuleppest tulenevate õigusaktide kehtetuks tunnistamise kohta

**Jorge Buxadé Villalba, Mazaly Aguilar, Hermann Tertsch,
Margarita de la Pisa Carrión**

Ettepanek võtta vastu liidu õigusakt Euroopa rohelisest kokkuleppest tulenevate õigusaktide kehtetuks tunnistamise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 3,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 4, 11, 38, 43, 114, 191 ja 225,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 47 lõiget 2,
  - võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“,
  - võttes arvesse paketi „Eesmärk 55“ strateegiat,
  - võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmäärke,
  - võttes arvesse Pariisi kokkulepet,
- A. arvestades, et juba aastaid on Euroopa institutsioonid üksmeelselt tegelenud seadusloomega viisil, mis on vastuolus Euroopa Liitu kuuluvate riikide ja eri majandussektorite huvide ning eurooplaste majandusliku heaolu tagamisega, kusjuures primaarsektor on kahtlemata üks sektoritest, mida Brüsseli institutsioonide kehtestatud nn roheline tegevuskava on kõige rohkem kahjustanud;
- B. arvestades, et Euroopa roheline kokkulepe on õiguslike, poliitiliste, majanduslike ja finantsmeetmete kogum, millega Euroopa Liidu institutsioonid on kehtestanud liikmesriikidele kava nende majanduse ümberkujundamiseks, et kohandada seda mitme kliimaeesmärgiga, millest kõige olulisem on saavutada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside nullnetoheide, olenemata nende meetmete ränkadest tagajärgedest põllumajanduse, loomakasvatuse, kalanduse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate püsijäämisele ja kasumlikkusele üldisemalt;
- C. arvestades, et Euroopa rohelise kokkuleppe ulatus on oluliselt suurem otseselt keskkonnaga seotud eesmärkidest, sekkudes poliitikasse, mis mõjutab muu hulgas selliseid sektoreid nagu põllumajandus, loomakasvatus, kalandus, transport, tööstus, taristu ning isegi linnaplaneerimine ja eluasemed, ning kuigi selle alusel võetud meetmetest on kliimaeesmärkide saavutamiseks vähe kasu, rakendatakse kokkuleppest lähtudes otsesest regulatiivset võimu ideoloogia põhjal, mille dogmasid kasutatakse ka juhul, kui see on kõnealustele sektoritele otseselt kahjulik;
- D. arvestades, et kõik parlamendi praeguse koosseisu ametiajal Euroopa rohelise kokkuleppe tulemusena ja selle rakendamisel vastu võetud õigusaktid ohustavad tõsiselt liikmesriikide toidualast sõltumatust, nende ettevõtete kasumlikkust, nende kodanike ja perekondade majanduslikku heaolu ning maapiirkondade eluviisi püsijäämist, kiirendades oluliselt rahvastikukadu suurel osal territooriumist; arvestades, et seatud

eesmärgid on saavutamatud ning nende ainus tagajärg on see, et kodumaised tooted seatakse kolmandate riikide kõlvatu konkurentsi tingimustes ebasoodsasse olukorda;

- E. arvestades, et uute seadusandlike ettepanekutega piiratakse traditsiooniliste põllumajanduslike sisendite, väetiste, antimikroobikumide ja pestitsiidide kasutamist kogu Euroopa Liidus, mis toob kaasa liidu põllumajandusliku tootmise ja konkurentsivõime murettekitava vähenemise eksporditurgudel ning selle tagajärjel kõrgemad hinnad kodumajapidamistele;
- F. arvestades, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP), mis on Euroopa Liidu põllumajandustootjatele ülimalt oluline ning millega on toetatud põllumajandustegevust ja suurendatud konkurentsivõimet, on järk-järgult oma esialgset tähendust kaotamas, kuna toetusi on hakatud maksma otseselt ja välistavalt seotuna ideoloogiliste tingimustega, millel ei ole teaduslikku alust, nagu ÜPP viimase ajakohastamise puhul, millega seati ELi põllumajandustootjate ja loomakasvatajate jaoks koormavad eesmärgid, kusjuures 40 % ÜPP eelarvest eraldatakse keskkonnaeesmärkide saavutamiseks;
- G. arvestades, et need meetmed ei ole praeguses majanduslikus hädaolukorras sektori toetamiseks kõige sobilikumad, ning on igal juhul vastuolus unustatud põhimõttega, mida eurooplased sooviksid, et institutsioonid uuesti järgima hakkaksid: ühenduse eelistamise põhimõttega;
- H. arvestades, et lisaks primaarsektori rahalise toetuse olulisele vähendamisele on järk-järgult kehtestatud uued maksud ning loodud õiguslikke ja bürokraatlikke takistusi, mis on kulude suurenemise ja institutsioonide tegevusetuse tõttu viinud põllumajandus-, loomakasvatus- ja kalandustegevuse hävimise äärel; et 2020. aastal vastu võetud Euroopa roheline kokkuleppe resolutsioonis nõuti ühtlasi loomade heaolu standardite karmistamist, mida kohaldatakse ka põllumajandusliku toidutööstuse suhtes, kahjustades meie konkurentsivõimet ja põhjustades paljudel juhtudel loomakasvatustevõtete, eriti väiksemate põllumajandustevõtete tegevuse lõpetamise;
- I. arvestades, et lisaks tuleb reformida õigusakte, mis käsitlevad taimekaitsevahendite kasutamist Euroopa Liidus ja selliste toodete importi, mille puhul kohaldatakse jääkide piirnormi, et vältida nende toodete kontrollimatut importi kolmandatest riikidest, mis ei vasta ELi tootjate suhtes kehtivatele normidele keskkonna- ja kvaliteediaspektide poolest;
- J. arvestades, et majandus- ja keskkonnapoliitika alustala peab olema põlvkondade vahetumine põllumajandus- ja loomakasvatustevõtete omandisuhetes ja tegevuses viisil, millega on tagatud nende ettevõtete kasumlikkus ja püsijäämine, kuna maismaa- ja mereökosüsteeme suudavad hoida, kaitsta ja rikastada vaid kogukondadesse kuuluvad kohanemis- ja kujutlusvõimega ning uuendustele avatud inimesed, ja iga ökosüsteemi olulisim osa on inimene;
- K. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 3 on sätestatud, et oma keskkonnapoliitikat ette valmistades võtab liit muu hulgas arvesse meetme võtmise või võtmata jätmise potentsiaalseid tulusid ja kulusid, samuti liidu kui terviku majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning tema piirkondade tasakaalustatud arengut, ning arvestades, et eespool esitatud seisukohtade ja kõigi ELi liikmesriikide

põllumajandustootjate hiljutiste meeleavalduste kontekstis kujutavad kõik Euroopa roheline kokkuleppe rakendamiseks vastu võetud õigusaktid endast selle põhimõtte selget rikkumist;

- L. arvestades, et eespool toodut silmas pidades tuleb edendada sellist poliitikat, mis toetab primaarsektoriga seotud tootmisüksuste ja tööstusharude kasumlikkust ja majanduslikku elujõulisust, et tagada maapiirkondade püsijäämine ja teha lõpp kõigile ideoloogilistele nõuetele, mille eesmärk on õõnestada meie toidualast sõltumatust ja muuta meid sõltuvaks kolmandatest riikidest;
- M. arvestades, et Euroopa roheline kokkuleppe poliitika mõju on tuntav juba parlamendi praegusel ametiajal, kuid õiguslikud, finants- ja poliitilised meetmed, mis mõjutavad selliseid sektoreid nagu maismaa-, mere- või lennutransport ja tööstus, hakkavad avaldama mõju lähiaastatel ja viivad ulatuslike koondamisteni kogu Euroopas;
  - 1. kutsub komisjoni üles viivitamata peatama või esitama kaasseadusandjatele ettepaneku viivitamata peatada kõigi Euroopa rohelist kokkulepet käsitleva teatise alusel vastu võetud õigusaktide kehtivus, täpsemalt: Euroopa kliimamäärus, jõupingutuste jagamise määrus, maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust käsitlev määrus, ÜPP reformipakett, strateegia „Talust taldrikule“, ELi elurikkuse strateegia aastani 2030, looduse taastamise määrus ja taimekaitsevahendite säästvat kasutamist käsitlev määrus;
  - 2. kutsub komisjoni üles koostama viivitamata põhjalikke ja kõikehõlmavaid aruandeid mõju kohta, mida Euroopa rohelist kokkulepet käsitleva teatise põhjal kehtestatud normide ühine rakendamine avaldab põllumajandusettevõtete arvule ja püsijäämisele, nende keskmisele kasumlikkusele, tööhõivele, Euroopa ekspordile ja impordile; samuti ettevõtete konkurentsivõimele; igal juhul viivitamata peatama või esitama kaasseadusandjatele ettepaneku viivitamata peatada kõigi vastuvõetud õigusaktide kehtivus;
  - 3. kutsub komisjoni üles võtma kõik vajalikud seadusandlikud meetmed, et tunnistada kehtetuks kõik Euroopa rohelisest kokkuleppes ja kestliku arengu tegevuskavast 2030 inspireeritud poliitikameetmed, eelkõige need seadusandlikud ettepanekud, mis on seotud strateegiaga „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegiaga, mis kahjustavad ELi põllumajandust, loomakasvatust ja kalandust;
  - 4. peab kahetsusväärseks, et pärast Euroopa rohelist kokkulepet vastu võetud poliitikal on olnud rängad tagajärjed ELi majandusele, eelkõige primaar-, aga ka tööstussektorile, ning perekondadele ja töötajatele;
  - 5. kutsub Euroopa Komisjoni üles koostama uue teatise, milles pakutaks välja meetmed looduskeskkonna tegeliku kaitse edendamiseks kooskõlas ELi primaarsektori tegevuse toetamise ja austamisega;
  - 6. nõuab vajalike meetmete võtmist, et ELi pädevuse raames tagada meie toidualane sõltumatus, kaotada kõlvatu konkurents ja tugevdada ühenduse eelistamise põhimõtte järgimist;
  - 7. pooldab kolmandate riikidega sõlmitud kaubanduslepingute viivitamatut läbivaatamist, et kehtestada klauslid, mis võimaldavad igal liikmesriigil viivitamata lõpetada nende

klauslite kohaldamine, millega lubatakse importida tooteid, mis ei vasta ELi tootjatele kehtestatud taimetervise alastele normidele ning võivad tõsiselt kahjustada toiduohutust;

8. väljendab toetust ja austust maapiirkondade õiguspäraste meeleavalduste ja rahva nõudmiste vastu lõpetada viivitamata nende majanduslikku elujõulisust tõsiselt ohustav keskkonnapoliitika;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Euroopa rohelisest kokkuleppest tulenevad mitmed ideoloogilised algatused, mis nõuavad meie primaarsektori ohverdamist. Selle ÜRO kestliku arengu tegevuskavast aastani 2030 inspireeritud kava rakendamisel on vastu võetud meetmeid, mis on sageli vastuolus ELi liikmesriikide ja eelkõige primaarsektori majandushuvidega.

Need keskkonnameetmed, näiteks elurikkuse strateegia või strateegiaga „Talust taldrikule“ seotud meetmed lämmatavad meie primaarsektorit ja tekitavad kõlvatu konkurentsi kolmandate riikidega, mis hävitab lõpuks kogu sektori, kui EL ei tegutse kiiresti selle lõpetamiseks.

Selleks on primaarsektoril vaja, et Euroopa Liit loobuks kõigist Euroopa rohelise kokkuleppe kahjulikest osadest. See tähendab, et meie põllumajandustootjatel lubatakse kasutada samu taimekaitsevahendeid, mille kasutamine on Euroopas keelatud, kuid mis on lubatud imporditud toodete puhul. Samuti vähendatakse bürokraatiat ja abi andmise tingimuseks ei seataks ideoloogiliste keskkonnanõuete täitmist. Rakendatakse niisugust poliitikat, mis toetab sektori vabadust ja majanduslikku elujõulisust. Täpsemalt tuleb tagada Euroopa toidualane sõltumatus ja kogu ELi sotsiaal-majandusliku struktuuri aluseks oleva sektori püsijäämine.

Käesoleva liidu õigusakti ettepaneku eesmärk on vaadata läbi Euroopa rohelise kokkuleppe meetmed, et tunnistada kehtetuks kõik sellised meetmed, mis ohustavad Euroopa maakeskkonda. Samuti on selle eesmärk, et Euroopa Liit võtaks seadusloomes ja oma poliitika rakendamisel arvesse nii looduskeskkonna kaitset kui ka maapiirkonnas elavate ja töötavate inimeste austamist.